

V SKRBI ZA VAŠE ZDRAVJE

ZDRAVSTVENA NEGA NA SRCU OPERIRANEGA BOLNIKA

Alenka Vrabič
Klavdija Peternelj

Alenka Vrabič, vms

Klinični center Ljubljana

Klinični oddelek za kardiokirurgijo

Zaloška 7, Ljubljana

Klavdija Peternelj, dipl. med. ses.

Klinični center Ljubljana

Klinični oddelek za kardiokirurgijo

Zaloška 7, Ljubljana

Spoštovani!

Sprejeti ste bili na Klinični oddelek za kirurgijo srca in ožilja, kjer boste operirani na srcu. Da bi bilo vaše počutje pri nas dobro in zdravljenje uspešno, smo pripravili knjižico o zdravstveni negi pred operacijo in po njej. Želimo, da knjižico preberete, saj boste tako bolje obveščeni in bomo lažje sodelovali. Medicinska sestra vas bo povabila tudi na pogovor in vam še dodatno razložila postopke zdravstvene nege pred operacijo in po njej.

Sprejem

Zavedamo se, da je prihod v bolnišnico nevsakdanji dogodek. Na vsa vprašanja, ki se nanašajo na zdravstveno nego, vam bomo z veseljem odgovorili, saj si želimo, da bi priprava na operacijo potekala s čim manj nejasnostmi in strahu.

Vsi bolniki dobite ob sprejemu v našo zdravstveno ustanovo identifikacijsko zapestnico s svojimi podatki in podatki kliničnega oddelka, ki jo nosite do odpusta iz bolnišnice. Kadar koli boste odšli z oddelka (npr. v avlo), vas prosimo, da o tem obvestite sobno medicinsko sestro.

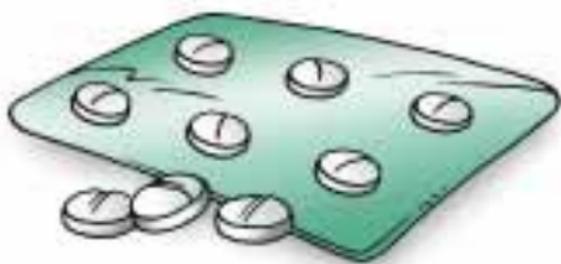
Preiskave

Ob sprejemu vam bomo vzeli kri in urin za laboratorijske preiskave, posneli elektrokardiogram in slikali pljuča, če je vaša zadnja rentgenska slika stara več kot dva meseca. Bolnikom, ki so se zadnjega pol leta zdravili v bolnišnici, vzamemo tudi bris nosu in kože.

Zdravila

Doma ste jemali zdravila, ki vam jih je predpisal vaš osebni zdravnik. V bolnišnici vam bomo zdravila dajale medicinske sestre po naročilu lečečega zdravnika. Prosimo vas, da **zdravil ne jemljete sami**, saj lahko pride do dvojnega odmerjanja ali nepravilnega medsebojnega delovanja zdravil.

Določena zdravila zdravnik pred operacijo ukine, npr. Marivarin (varfarin), Aspirin (acetylsalicilna kislina) in ostala zdravila za redčenje krvi. Dan pred operacijo vas bo obiskal in pregledal anesteziolog in vam predpisal pomirjevalo ali uspavalo, ki ga boste dobili pred operacijo. Z njim se boste pogovorili o vrsti in poteku anestezije.

Higienska priprava

Na dan pred operacijo vam bo medicinska sestra pripravila predel telesa, kjer bodo potekali operativni rezi (britje), sledilo bo tuširanje in umivanje glave ob pomoči medicinske sestre. Na dan operacije boste zjutraj opravili osebno higieno in temeljito ustno nego. Očiščeno zobno protezo boste shranili v posebno posodico in jo dali v toaletno torbico, ki vam jo bomo po operaciji prinesli v Enoto za intenzivno terapijo. V toaletni torbici naj bodo pribor za britje, zobna krema in zobna krtačka, toaletno milo in ostali predmeti za osebno nego.

Priprava prebavnega trakta

Na dan pred operacijo boste zjutraj dobili zajtrk in okoli 10. ure še odvajalni sirup, ki ga boste popili po navodilih. Kosilo boste pojedli še normalno, za večerjo pa boste dobili samo napitek. Do 24. ure boste lahko pili, kasneje boste morali ostati tešči. Če odvajalni sirup ne bo učinkoval do 15. ure, morate o tem obvestiti medicinsko sestro.

Na dan pred operacijo boste dobili predpisano uspavalo. Seznanili vas bomo z delovanjem zdravila in vas opozorili, da **po zaužitju zdravila ne smete vstajati s postelje, ampak morate poklicati medicinsko sestro** (zaradi uspaval namreč lahko padete). V operacijsko sobo vas bo odpeljala medicinska sestra, ki vas bo predala anestezijski medicinski sestri. Na oddelku vam bomo pred odhodom odstranili vse protetične pripomočke. Če imate slušni aparat, ga lahko odnesete s seboj v operacijsko sobo, zanj pa bodo poskrbele anestezijske medicinske sestre.

Pred operacijo vas bodo obiskali operater, anesteziolog in respiratorni fizioterapevt in se z vami pogovorili.

ZDRAVSTVENA NEGA V ENOTI ZA INTENZIVNO TERAPIJO

Prebujanje

Anesteziolog in medicinske sestre v Enoti za intenzivno terapijo poskrbimo, da se po končani operaciji začnete prebujati. Pokličemo vas po imenu in z opazovanjem življenjskih funkcij in aparaturo zaznamo, da ste slišali naše spodbude in klice. Dokler ne boste popolnoma zbudeni in dokler vaši izvidi ne bodo v zelenih mejah, boste dihali s pomočjo ventilatorja. Nato vam bomo iz pljuč odstranili cevko (tubus), še prej pa očistili dihalne poti (aspiracija). Pri podaljšani intubaciji medicinske sestre vsaki dve uri, če je potrebno, pa tudi pogosteje, očistimo izločke, ki se nabirajo v pljučih prek tubusa. Pred tem posegom vas bomo vedno obvestile in prosile za sodelovanje.

Pitje, hranjenje

Dokler boste imeli tubus, hranjenje po naravni poti ni možno, zato vam bomo vlažili usta, vnos tekočine in hranilnih snovi pa bo potekal prek infuzije po zdravnikovih navodilih. Po operaciji je količina dnevno popite tekočine omejena na 1200 ml oz. glede na zdravnikove napotke. Hranjenje začnemo s tekočo hrano, pri naslednjem obroku pa preidemo na normalno hrano.

Izločanje

V mehur vam bomo uvedli urinski kateter, po katerem bo odtekal urin. Medicinska sestra bo vsako uro izmerila izločeno količino urina in večkrat na dan poskrbela za čiščenje urinskega katetra. Ko urno beleženje izločenega urina ne bo več potrebno, bo medicinska sestra po zdravnikovem naročilu odstranila urinski kateter. Če ne boste spontano odvajali blata, boste dobili odvajalno sredstvo (prašek, svečko, sirup ali klistir).

Gibanje, skrb za varnost in osebna higiena

Pri prebujanju iz narkoze boste občutili, da imate roki fiksirani. To je potrebno zaradi vaše varnosti, da si med morda nemirnim prebujanjem ne bi odstranili motečih cev. Po operaciji boste ležali na hrbtu z dvignjenim vzglavjem. Za pomoč pri dvigovanju zgornjega dela telesa v postelji je nad posteljo nameščen trapez. Prosimo vas, da se **vedno dvigujete z obema rokama**. Obstaja namreč nevarnost, da se prsnica, ki je bila med operativnim posegom prerezana, razpre.

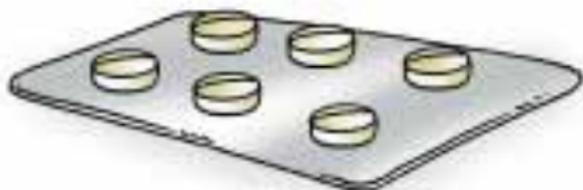
Na dan operacije bodo za vso vašo osebno higieno, prestiljanje postelje in spreminjanje položaja v postelji poskrbele medicinske sestre. Na posteljnih straneh so pritrjene dvignjene ograje za lažje obračanje in za vašo varnost. V Enoti za intenzivno terapijo izvajamo osvežilne posteljne kopeli navadno dvakrat na dan, glede na potrebe posameznika pa tudi večkrat. Hkrati poskrbimo tudi za ustno nego.

Obiski

Na dan operacije v Enoti za intenzivno terapijo ni obiskov. Prvi dan po operaciji pa boste že lahko sprejeli obiske v za to določenem času, največ za 10 minut in samo dve osebi hkrati.

Bolečina

Za lajšanje bolečine po operaciji bomo poskrbeli z zdravili, ki jih predpiše zdravnik, in v odmerkih, ki so prilagojeni vsakemu bolniku. Medicinska sestra vas bo večkrat vprašala, ali čutite bolečino, ter o tem obvestila zdravnika, ki se bo odločil, ali bo uvedel dodatno zdravilo za lajšanje bolečine. Prag zaznavanja bolečine je od posameznika do posameznika zelo različen. Odsotnost bolečine oz. lajšanje bolečine pomeni tudi boljše sodelovanje pri zdravstveni negi in pri fizioterapiji po operaciji. Tudi po premestitvi nazaj na oddelek vam bo zdravnik predpisal zdravila za lajšanje bolečine, če bo še prisotna.

Počitek

Zaradi narave dela mora biti soba Enote za intenzivno terapijo osvetljena 24 ur na dan, zato sta spanje in počitek motena. Prisotni so tudi različni zvoki in alarmi, ki jih oddajajo delujoče aparature. Te zunanje dejavnike poskušamo medicinske sestre v Enoti za intenzivno terapijo čim bolj omiliti, vendar se jim ne da popolnoma izogniti.

Premestitev

Glede na vaše zdravstveno stanje se bo zdravnik odločil, kdaj vas bomo premestili v Enoto za intenzivno nego oz. na oddelek v 7. nadstropje. Tudi v Enoti za intenzivno nego bo še vedno stalno navzoča medicinska sestra, priključeni boste na EKG-monitor, imeli boste infuzijo in morda tudi še drene. Pri osnovnih opravilih (osebna higiena, hranjenje, izločanje) boste že precej samostojni. Če bo zdravnik tako odločil, boste ob pomoči medicinske sestre in fizioterapevta že lahko vstali s postelje. Ko stalen nadzor življenjsko pomembnih funkcij ne bo več potreben, boste premeščeni na oddelek. Medicinska sestra vas bo v sobi obiskala vsako uro, po potrebi tudi večkrat, lahko pa jo boste tudi sami poklicali s signalno napravo. Pri hranjenju, osebni higieni, izločanju in gibanju boste že precej samostojni, medicinske sestre pa vam bomo pomagale.

Odpust

Datum odpusta zdravnik običajno pove dan ali dva prej, da se na odhod domov lahko pripravite. Odpust poteka v popoldanskem času med 14. in 16. uro. Medicinska sestra vam bo v sobo prinesla odpustnico, ki jo boste prebrali skupaj z njo. Hkrati boste v podpis dobili napotnico za zdravljenje v zdravilišču.

Rehabilitacijo po srčnih operacijah izvajajo v Zdravilišču Šmarješke Toplice in v Radencih, traja pa 14 dni. V odpustnici bo napisan tudi datum, ko se boste vrnili na kontrolni pregled v našo ambulanto.

Medicinska sestra vam bo ob odpustu prinesla tudi recepte za nova zdravila, ki jih boste potrebovali, in se z vami pogovorila o načinu življenja v prihodnje. Ob odpustu vas bomo še prosili, da izpolnete anketni vprašalnik o tem, kako ste bili zadovoljni z bivanjem v naši bolnišnici.

Knjižice iz zbirke V skrbi za vaše zdravje so na voljo tudi na spletni strani www.krka.si/zdravje.

Izdala in založila

Krka, d. d., Novo mesto

Nastalo v sodelovanju s

Kliničnim oddelkom za kardiokirurgijo
Kliničnega centra Ljubljana

Ilustracije

Bojan Sumrak

Tisk

Tiskarna Simčič, 2005

V okviru določil zakona o avtorskih pravicah je to knjižico in njene dele brez pisnega dovoljenja izdajatelja in avtorja prepovedano razmnoževati, predelovati in javno objavljati.

Pomen informacij o zdravstveni negi na srcu operiranega bolnika

Medicinske sestre vam bodo z veseljem odgovorile na vsa vprašanja, ki se nanašajo na zdravstveno nego, da bosta bivanje v bolnišnici in priprava na operacijo potekala s čim manj nejasnostmi in strahu.

Prosimo vas, da ne jemljete zdravil, ki ste jih jemali doma, ker lahko pride do dvojnega odmerjanja ali nepravilnega medsebojnega delovanja zdravil. Medicinska sestra bo v Enoti za intenzivno terapijo ob vas ves čas. Nadzorovala bo vaše življenjske funkcije in vam pomagala pri osnovnih opravilih, ki jih takoj po operaciji ne boste mogli opravljati sami: izkašljevanje, pitje in hranjenje, izločanje, gibanje, skrb za varnost, osnovna higiena ...

Krka, d. d., Novo mesto
Šmarješka cesta 6
8501 Novo mesto
www.krka.si